

PROJEKAT
**PODRŠKA
GRAĐANIMA
U BORBI
PROTIV
KORUPCIJE**

NEWSLETTER ZA II KVARTAL 2024.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**
BOSNA I HERCEGOVINA

Opis projekta

Projekat „Podrška građanima u borbi protiv korupcije (ACFC)“ provode Centri civilnih inicijativa (CCI), kao glavni implementator, te Transparency International BiH (TIBiH) i Centar za razvoj medija i analize (CRMA) kao partneri na projektu, a podržan je od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Projekat se implementira u periodu septembar 2019. – septembar 2024. godine.

Cilj projekta ACFC je povećati učešće građana u borbi protiv korupcije, te su sve projektne aktivnosti dizajnirane i osmišljene na način da potiču snažan i održiv antikorupcijski aktivizam u cijeloj zemlji i na svim nivoima. Projekat ACFC ima za svrhu da civilno društvo bude reprezentativno i kredibilno u borbi protiv korupcije.

U okviru projekta realizuju se sljedeće aktivnosti:

- Monitoring i zagovaranje antikorupcijskih legislativa u sljedećim oblastima: sukob interesa, zaštita zviždača, javne nabavke i zloupotreba javnih sredstava u izbornim kampanjama;
- Uključivanje građana i izgradnja kulture koja odbacuje korupciju
- Koordinacija i izgradnja kapaciteta uključenih organizacija

Antikoruptivni aktivizam širom Bosne i Hercegovine

Kontaktirajte ih putem njihovih FB stranica!

Više na portalu antikorupcija.info

- Banja Luka**
 - UG "Restart Srpska
 - Unija udruženja poslodavaca Republike Srpske"
 - Udruženje „Misli dobro“
 - UG "Put pravde"
 - Centar za edukaciju "Pro Educa"
 - NGG "Protiv kamenoloma Planina u naselju Karanovac"
 - Udruženje „Perpetuum Mobile - Institut za razvoj mladih i zajednice“
 - Helsinški parlament građana Banja Luka
 - Udruženje za promociju evropskih standarda i unapređenje poslovnog ambijenta – Capital
 - ITEA Banja Luka - za sprovođenje ideja, edukacija, jednakosti i afirmacije

- Bijeljina**
 - Helsinški odbor za ljudska prava
 - NGG "Zaustavimo nelegalnu eksploataciju šljunka u Bijeljini"
 - Ekološko udruženje Eko Put

- Bjelašnica**
 - NGG „Za zaustavljanje nelegalne gradnje na Bjelašnici i Igmanu“

- Brčko**
 - NGG "Za transparentno finansiranje neprofitnih organizacija iz budžeta Brčko distrikta"
 - NGG "Za priznate diplome od akreditovanih visokoškolskih ustanova u Brčko distriktu BiH"
 - Omladinski centar Vermont
 - UG „Demos“

- Breza**
 - NGG „Za uklanjanje nelegalne deponije u naselju Nedići, Breza“

- Bugojno**
 - NGG „Poriče“

- Bužim**
 - Udruženje distrofičara Bužim

- Doboj**
 - NGG "Za legalnu eksploataciju minerala iz korita rijeke Bosne"
 - NGG "Licencirane i akreditovane visokoškolske ustanove - validne i priznate diplome"
 - NGG „Uklonite Heksan iz Kotorskog“,
 - Centar za humanu politiku
 - UG "Tolerancijom protiv različitosti (ToPeer)"

- Drvar**
 - NGG "Drvar bez nelegalnog otpada"

- Foča**
 - NGG "Sačuvajmo rijeke Foče"

- Goražde**
 - NGG "Spasimo Drinu"
 - NGG „Goražde bez pesticida“
 - NGG „Naselje Glamoč protiv divljih deponija“

- Istočno Sarajevo**
 - NGG "Stop izgradnji mHE na Kasindolskoj rijeci"
 - "Ženski interaktivni ruralni centar" (ŽIR)

- Jablanica**
 - NGG "Za Doljanku"

- Konjic**
 - NGG "Neretvica - Pusti me da tečem"

- Kozarska Dubica**
 - NGG "Reaguj protiv nepravilnosti koji ugrožavaju zdravlje i životnu sredinu"

- Kreševo**
 - NGG "Kreševski građanski pokret"

- Kakanj**
 - NGG „Park prirode Trstionica i Boriva“

- Livno**
 - UG "Centar za građansku suradnju" CGS Livno

- Maglaj**
 - NGG „Za legalnu eksploataciju minerala u gornjem toku rijeke Bosne“,
 - UG Fojničani

- Mostar**
 - NGG "Jer nas se tiče"
 - NGG "Stop izgradnji mHE Buna I i II"
 - NGG „Stop nelegalnoj gradnji na Bijelom Brijegu“
 - NGG „Ne na Buni i u mome Blagaju“
 - NGG „Građanska inicijativa Kutii“
 - Udruga za unapređenje kvalitete življenja Futura Mostar
 - UG Bura info
 - NGG „Zaustavimo nezakonite izmjene Prostornog plana u Mostaru“

- Petrovo**
 - NGG „Čuvari Ozrena“

- Prijedor**
 - Udruženje za zaštitu potrošača DON Prijedor
 - NGG „Budi moj glas“

- Sarajevo**
 - NGG "Hastahana park"
 - NGG „Zgrada“
 - NGG "Inicijativa KCUS"
 - Udruženje „Ja BiH u EU“
 - Udruženje poslodavaca u Federaciji BiH
 - BIRN BiH
 - Udruženje "Baby Steps"
 - Udruženje Sindikat uposlenika Fonda
 - NGG „Spas u zadnji čas – Spasimo Dobrinju“
 - Unija za održivi povratak i integracije u BiH
 - Centar za razvoj omladinskog aktivizma (CROA)
 - Inicijativa za šumarstvo i okoliš
 - Aarhus centar
 - Udruženje profesionalaca, trenera i službenika za javne nabavke u BiH (UPTIS)
 - NGG „Hoćemo pitku vodu i čist zrak – protiv nelegalne gradnje na Bjelašnici i Igmanu“
 - NGG „Stop građenju na štetu građana -Aleja lipa“
 - Centar za razvoj neformalnog obrazovanja

- Sanski Most**
 - NGG „Život na uglju-NE eksploataciji koja život ugrožava“

- Šipovo**
 - NGG "Farmeri"

- Tešanj**
 - NGG "Netransparentno trošenje sredstava iz budžeta za vodosnabdjevanje građana"
 - NGG „Čuvari Usore“

- Trebinje**
 - UG "Stop mobbing"
 - NGG „Pokret za restituciju Trebinje“

- Trnovo**
 - NGG "Stop nelegalnom odlaganju otpada na Krupačkim stijenama"

- Tuzla**
 - Građanski pokret "Buđenje"
 - NGG "Inicijativa protiv odlagališta šljake i pepela iz Termoelektrane u MZ Šićki Brod"
 - Udruženje Forum građana Tuzle

- Visoko**
 - NGG „Za sprječavanje zloupotreba prilikom izdavanja dozvola za rad privredniča igara na sreću (kladionica, lutrija i sl.)“

- Višegrad**
 - NGG "Odbranimo rijeke Višegrada"
 - NGG „Uklonimo nelegalnu deponiju pred turističkim gradom“

- Vitez**
 - NGG "Hrabre žene Kruščice"
 - NGG "Naše zgrade - naše pravo da znamo"

- Vlasenica**
 - NGG „Eko aktivisti Vlasenica“

- Zavidovići**
 - NGG „Stog Hadžići protiv kamenoloma“

- Zenica**
 - NGG "Čuvari zraka"
 - NGG "Pokret za preokret"
 - NGG „NEpodobni NEzaposleni“

- Zvornik**
 - NGG „STOP nelegalnim šljunkama na rijeci Drini“
 - NGG „Stop izgradnji asfaltne baze u Tršiću“
 - NGG „Pravda za (Hotel) Drinu“

- Žepče**
 - NGG „Sprječimo nelegalnu eksploataciju šljunka na području Žepča i Zavidovića“

NAKON SKORO DESETOGODIŠNJE BORBE, KONAČNO POSTIGNUTA TRAJNA ZAŠTITA BUNSKIH KANALA!

Vlada HNK je, na svojoj sjednici održanoj 10.07., usvojila odluku o prestanku važenja koncesije za izgradnju mini-hidroelektrana na području Bunskih kanala, ispunjavajući posljednji zahtjev ekoloških aktivista, mještana i svih građana koji su, od početka, zgroženi idejom uništavanja takve prirodne ljepote zarad profita investitora i, s njim povezanih, pojedinaca iz vlasti. Prije deset godina više ekoloških udruženja zajedno sa mještanima kreće u borbu protiv izgradnje mHE na Bunskim kanalima. Naime, Vlada HNK i investitor su potpisali ugovor o koncesiji za izgradnju mHE Buna 1 i Buna 2 na samom ušću rijeke Bune u Neretvu, na lokalitetu prelijepih Bunskih kanala, koji su još davne 1970. godine upisani kao zaštićeni spomenik prirode. Nakon toga, investitor je krenuo u realizaciju svojih namjera i polovinom 2015. godine dostavio Federalnom ministarstvu okoliša i turizma zahtjev za izdavanje okolinske dozvole. Javna rasprava koja je zakazana u 7. mjesecu je prekinuta nakon što su se sudionici, većinom predstavnici ekoloških udruženja i mještana naselja Buna i Blagaj izjasnili da su protiv izgradnje mHE. Zapisnik nikada nije dostavljen učesnicima a u novembru 2015. godine, bez obzira na protivljenje lokalne zajednice, Federalno ministarstvo okoliša i turizma je investitoru izdalo okolinsku dozvolu. Ipak to aktiviste nije obeshrabilo, krenuli su u pravnu borbu i u upravnom sporu okolinska dozvola je bila poništena. Tužbu na okolinsku dozvolu podnijela su ekološka udruženja, među kojima su bili uključeni i lokalni NVO i mještani naselja Buna. Nakon poništenja okolinske dozvole kreću sastanci s donosiocima odluka, pisanje različitih zahtjeva institucijama vlasti na lokalnom i federalnom nivou, potpisivanje peticije tokom koje je skupljeno preko 5000 potpisa građana, organizovanje press konferencija, više uličnih akcija, okruglih stolova. Jak pritisak javnosti na donosiocima odluka rezultirao je dva puta odbijanjem zahtjeva investitora za prethodnu vodnu saglasnost i tri puta zahtjeva za urbanističku saglasnost. Aktivisti su se obraćali više puta i vijećnicima Gradskog vijeća Grada Mostara od kojih su se neki odvažili i pokrenuli inicijativu za brisanje mHE na Bunskim kanalima iz Prostornog plana Općine Mostar. To je rezultiralo usvajanjem odluke o izmjenama i dopunama Prostornog plana tako da su 29.11.2022. godine aktivisti izvojevali veliku pobjedu. Iz prostornog plana su izbrisane dvije mHE na Bunskim kanalima što je stvorilo prostor za daljnje djelovanje kroz Skupštinu HNK kako bi se postigla trajna zaštita ovog lokaliteta.

U više navrata su slali zahtjev za preispitivanje i raskid koncesionog ugovora prema Vladi HNK koja bi isti usmjeravala prema Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva a iz njega bi redovno stizao odgovor da je koncesionim ugovorom utvrđeno pod kojim uslovima se raskida koncesioni ugovor te kako navodi aktivista nisu u skladu sa odredbama koncesionog ugovora. Ili bi pak odgovorili kako nemaju informacije koje navode aktivisti a to je da su mHE izbrisane iz Prostornog plana Općine Mostar jer od Grada Mostara nisu dobili obavijest o tome.

Nakon obavljenih sastanaka sa nekim od skupštinskih zastupnika pokrenuta je i zvanična inicijativa o raskidu koncesije još 2022. godine ali ista je raskinuta tek nakon dvije godine od te inicijative. I u skladu sa narodnom poslovicom „Pravda je spora al je dostižna“ obistinio se san aktivista sanjan punih deset godina. I prije ove velike pobjede kojom je u konačnici postignuta trajna zaštita Bunskih kanala, ovaj dragulj prirode je postao poznata priča širom cijele Bosne i Hercegovine iz više razloga. Postao je sinonim aktivizma i primjer dugogodišnje uspješne borbe za zaštitu okoliša. Zahvaljujući pravnoj borbi i dobijenim sporovima u kojima se ukazivalo na nezakonitosti prilikom ishodovanja potrebne dokumentacije, borba protiv izgradnje mHE na Bunskim kanalima postala je sinonim i za borbu protiv korupcije.

BORBA NGG „ZGRADA“ – OD NEIZVJESNOSTI, DO HAPŠENJA NAČELNIKA I POTRAGE ZA POPRAVLJANJEM UČINJENE ŠTETE

Neformalna grupa građana „Zgrada“, iz Sarajeva, je prije tri godine započela svoju borbu protiv neregularne izmjene regulacionog plana, kada su, tada još neorganizovani, stanari ulice Maguda iz Starog Grada, iz medija saznali da je dio dvorišta ispred njihove zgrade iznenada postao parcela označena kao gradilište i da se ona prodaje. Zatečeni situacijom u kojoj su se našli, i koja negativno utiče na njihov život i dom, bili su sigurni da izmjene regulacionog plana i parcelacija zemljišta nisu urađeni u skladu sa zakonom, te od tada vode pravnu bitku u cilju rasvjetljavanja nezakonitosti u ovom slučaju i zaštite svojih prava.

Konkretniji rezultati u njihovoj borbi su se desili prošle godine, kada je zbog nepravilnosti učinjenih u ovom slučaju SIPA po nalogu kantonalnog Tužilaštva iz Općine izuzela svu dokumentaciju koja se tiče ovog slučaja i tako zaustavila izdavanje dozvola za gradnju, a 09. maja 2023. tadašnji općinski načelnik je priveden. U aprilu 2024. godine, Kantonalni sud u Sarajevu je potvrdio optužnicu, a u junu je započelo suđenje bivšem načelniku opštine Stari Grad Sarajevo Ibrahima Hadžibajrića i drugim licima zbog najtežih koruptivnih krivičnih djela propisanih zakonima Federacije BiH i Kantona Sarajevo. Jedna od tačaka optužnice se odnosi i na nezakonitu prodaju parcele u ulici Maguda u Sarajevu zbog koje se neformalna grupa građana „Zgrada“ vodi intenzivnu borbu.

Međutim, tu nije kraj borbi građana - pored odgovornosti za učinjeno, koju traže, sada je neophodno da nova vlast popravi štetu koju je uradila prethodna. Zbog toga građani zagovaraju brisanje planiranog stambeno-poslovnog objekta iz Regulacionog plana koji se nalazi u obuhvatu ovog nacionalnog spomenika. Kao rezultat zagovaračkih aktivnosti, zastupnik u Općinskom vijeću iz Kluba SDP je podnio vijećničku inicijativu kako bi se na nekoj od narednih sjednica raspravljalo i glasalo za izmjene regulacionog plana, te na taj način konačno spriječila nezakonita gradnja planiranog objekta.

ZAKAZANA SJEDNICA OV NOVO SARAJEVO NA KOJOJ ĆE RASPRAVLJATI O GRAĐANSKOJ INICIJATIVI KOJOM SE TRAŽI POVLAČENJE ODLUKE O POKRETANJU IZRADE IZMJENE I DOPUNA REGULACIONOG PLANA „HRASNO I“

Konačno napravljeni značajni koraci u borbi građana sarajevske ulice Aleja lipa. Naime, aktivnosti na izradi izmjena i dopuna regulacionog plana „Hrasno I“ su obustavljene, obzirom da je Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika BiH, a na osnovu peticije/prijedloga stanara iz ulice Aleja lipa, pokrenula postupak za proglašenje objekta Doma penzionera nacionalnim spomenikom BiH. Osim toga, stanari ove ulice i mjesne zajednice „Trg heroja“ su pokrenuli i Građansku inicijativu te prikupili 381 potpis građanina i građanke ove mjesne zajednice kojom traže od Općinskog vijeća Novo Sarajevo da stavi van snage Odluku o pokretanju izrade izmjene i dopuna regulacionog plana „Hrasno I“. Ova Građanska inicijativa će se naći na dnevnom redu Općinskog vijeća na sljedećoj sjednici zakazanoj za 25. juli ove godine.

Podsjećamo, stanari sarajevskog naselja Hrasno su se u ljeto prošle godine susreli sa neprijatnim iznenađenjem kada su na oglasnim pločama vidjeli poziv za javnu raspravu povodom donošenja Odluke o pokretanju izrade izmjena i dopuna regulacionog plana „Hrasno I“. Ova Odluka je donesena u oktobru 2022. godine, a javna rasprava je zakazana u julu 2023. Usred sezone godišnjih odmora, bez jasnog obrazloženja na šta se te izmjene i dopune odnose, Općina Novo Sarajevo je po hitnom postupku pokušala izmijeniti regulacioni plan kako bi privatni investitor, na mjestu nekadašnjeg „Doma penzionera“ u ulici Aleja lipa, mogao graditi stambeno-poslovni objekat.

Iako je zgrada nekadašnjeg „Doma penzionera“ godinama napuštena i nalazi se u lošem stanju, stanari okolnih zgrada su ustali protiv najavljene gradnje obzirom da bi se ovim izmjenama regulacionog plana omogućila gradnja objekata duplo većih gabarita, sa dvije podzemne etaže, što bi direktno utjecalo na sigurnost susjednih zgrada izgrađenih 70-ih godina, kvalitet života stanara, vrijednost njihove imovine a bilo bi im ograničeno i pravo na prirodnu svjetlost, zelenu površinu, šetalište i pogled na rijeku Miljacku.

Pored toga, stanare je dodatno zabrinula činjenica da su ovom Odlukom predviđene izmjene i dopune na površini od oko 1900 metara kvadratnih a nova zgrada bi trebala biti ukupne bruto površine od oko 900 metara kvadratnih. Ovo pokazuje da bi se i dio javne površine ustupio privatnom investitoru u naselju u kojem već fali prostora za stanare, parking mjesta i mjesta za rekreaciju.

Zbog svega navedenog, građani su se organizovali sa ciljem da zaštite svoju imovinu i pravo na kvalitetan i miran život, te od prošle godine pokušavaju utjecati na općinske vijećnike da se predložene izmjene i dopune regulacionog plana ne usvoje. I bez obzira što je plan Općine Novo Sarajevo bio da se izmjene i dopune regulacionog plana usvoje po hitnom postupku, one još nisu usvojene. A kako trenutno stvari stoje, neće ni biti!

“POKRET ZA RESTITUCIJU” TREBINJE DOBIO JEDNU PRAVNU BITKU

Okružni sud u Banjaluci je 28.05.2024. presudio u korist tužioca Udruženja građana “Pokret za restituciju” Trebinje, a protiv Rješenja Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske, zbog gradnje Nove bolnice na zemljištu oduzetom od vlasnika prije izvršene arondacije prije više od pola vijeka, kada je ono izuzimanjem od strane tadašnjih vlasti pretvoreno u poljoprivredno. Ovo Udruženje je podnijelo dvije tužbe, protiv Vlade RS i resornog ministarstva, sa argumentima za nelegalno izdavanje građevinske dozvole za izgradnju kompleksa bolnice na, kako tvrde, otetoj imovini. U osporenom aktu ministarstva, od strane banjalučkog suda uvažena je tužba za izdavanje građevinske dozvole za pripreme radove, čime su, barem privremeno, građani spriječili zloupotrebu vlasti. “Vjerujemo u pravnu državu, a ovakva presuda je zapravo samo početak pobjede nad uzurpatorom. Pravda jeste spora, ali je dostižna i “Pokret za restituciju” neće stati dok se odgovorni za ovakvu zloupotrebu ovlaštenja ne privedu pravdi. Navršila se 3. maja godina dana otkako je uzurpatorska vlast i njihov izvođač radova krenuo s realizacijom projekta uništenja Trebinjskog polja. Dvije godine ranije uporno smo pokušavali da ubijedimo uzurpatore da ne rade takve katastrofalne greške, da se drže zakona i onoga što su ranije planirali, a to je da se navedeni objekat gradi u Draženskoj gori. Žalosno je koliko je sistem truo i koliko je vlast zloupotrijebila svoju poziciju i koliko su joj sve institucije potčinjene. Kada smo, iz protesta, 2022. godine, 18.8. orali naše njive, uzurpatorska vlast poslala je tri patrole policije da nas zastraši, pritom ne vodeći računa šta se moglo dogoditi” – oglasili su se nakon presude Okružnog suda u Banjaluci iz “Pokret za restituciju” Trebinje. Aktivisti su, kažu, upozoravali da, umjesto da je policija ispitala na koji se način uzurpator domogao vlasništva nad njihovom otetom imovinom, oni su, bez ikakvog naloga i ne govoreći ko ih je poslao, insistirali da građani napuste njive i da prestanu orati zemlju svojih predaka. “Čak su, svakom prisutnom, uzeli podatke i time sebe doveli u poziciju da je postalo očigledno da policija ne radi u interesu naroda već po nalogu pojedinca ili grupe čiji je cilj uzurpacija cijelog Trebinjskog polja. Sve vezano za dešavanja u Trebinju mi smo rekli kroz niz protesta i oglašavajući se preko slobodnih medija. Iako uzurpator pokušava da nas ubijedi da pravna država ne postoji mi smo protiv istih podnijeli tri tužbe od kojih su dvije vezane za izdavanje spornih građevinskih dozvola. Ono što je najbitnije, podnešena je tužba protiv RUGIP-a, od koga je sve i počelo. Vrlo je bitno naglasiti da mi nećemo odustati od povrata onoga što je naše. Vlast će morati da se vrati u okvire zakona a do tada neka organi koji se bave pravnom zaštitom imovine građana rade svoj posao” – reakcija je aktivista ovog Udruženja. A, što se tiče presude banjalučkog Okružnog suda, ona je obrazložena argumentom da je Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS provelo upravni postupak bez Rješenja o pretvaranju poljoprivrednog zemljišta u građevinsko, te je uvažilo tužbu i poništilo osporeni akt ministarstva. “U smislu člana 50 Zakona o upravnom sporu, tuženi je u obavezi odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od prijema ove presude, da donese novi upravni akt, uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe suda u pogledu postupka” – stoji na kraju presude. Iz Udruženja “Pokret za restituciju” Trebinje naglašavaju da su svjesni da su ovim dobili samo jednu pravnu bitku i da im slijedi duga i teška borba, od koje, međutim, neće odustati dok ne zaustave gradnju na poljoprivrednom zemljištu i vrate oduzeto zemljište svojih predaka.

MJEŠTANI POLOMA KOD BRATUNCA "ODBRANILI" DRINU OD ŠLJUNKARA

Mještani Poloma kod Bratunca nisu dozvolili šljunkarima da pređu preko njihovih imanja i eksploatišu šljunak iz korita rijeke Drine ni nakon aneksiranja ugovora "Voda" sa šljunkarskim preduzećem, te Javnoj ustanovi "Vode Srpske" nije preostalo ništa drugo nego da konstatuje da izvođač radova sa kojim su sklopili ugovor nije mogao obaviti posao, imajući u vidu da je u svim pokušajima da priđe rijeci Drini bio onemogućen od mještana. Tom odlukom potvrđena je pobjeda građana, koji su se hrabro borili da zaštite svoju rijeku.

"Na samom početku smo posumnjali da tu nisu čista posla i da se preduzeće "Bukom Prom"-u ne bi isplatilo da za tu količinu uredi pristupni put, formiraju skladište za izvađeni materijal i obezbijede druge uslove, uključujući i to da poslije izvedenih radova vrata zemljište u prvobitno stanje. Posumnjali smo da bi iza šljunkara ostala uništena plaža i devastacije, koje smo imali prilike gledati na mnogim mjestima duž rijeke Drine, Bosne, Vrbasa i drugih rijeka" – ne kriju zadovoljstvo zbog uspješnog epiloga svoje upornosti i borbe mještani Poloma. Iako su iz vlaseničkog preduzeća tvrdili da imaju svu potrebnu dokumentaciju i obezbijeđene uslove za radove u koritu rijeke Drine, sa druge strane, mještani Poloma su tvrdili da to nije tačno i da bez obezbijeđenih svih uslova, u ovom slučaju prilaza rijeci, šljunkar ne može realizovati ugovor i izvoditi radove u koritu rijeke Drine.

Podsjećamo, borba sa šljunkarima počela je u avgustu prošle godine, kada su šljunkari sa svojom mehanizacijom pokušali da priđu lokalnom ljetovalištu i plaži u Polomu, a izrevoltirani mještani izašli pred bager i kamione i onemogućili im radove. Šljunkari su imali namjeru da u realizaciji ugovora sa JU "Vode Srpske" do kraja 2023. godine vrše eksploataciju šljunka u ovoj mjesnoj zajednici i da, iz korita rijeke Drine, izvade ukupno 4.220,13 metara kubnih riječnog materijala. A nakon rješenja Inspektorata RS da se radovi odlažu, taj rok je pomjeren na 01.06.2024. godine.

Sve se završilo pobjedom građana! Zasluge za uspjeh pripadaju isključivo ili ponajviše samim mještanima Poloma, koji su pokazali da organizovanjem građani mogu uspjeti u odbrani svojih prava i interesa.

MJEŠTANI NASELJA GLAMOČ POKRAJ GORAŽDA DIGLI GLAS PROTIV IZGRADNJE DEPONIJE U BLIZINI NJIHOVIH DOMOVA

Na području Goražda se od 2010. godine odlaže otpad u mjestu Šišete. Tada je Gradsko vijeće Goražda donijelo odluku da će se na toj lokaciji otpad odlagati privremeno – na razdoblje od dvije godine. Te 'privremene' dvije godine su prerasle u 14 godina i sada je kapacitet tog odlagališta popunjen. Zbog toga su gradske vlasti donijele novu odluku, također 'privremenu' – da odlagalište otpada premjeste na lokaciju Trešnjica. Međutim, da bi se došlo do Trešnjice, potrebno je proći kroz naselje Glamoč u kojemu živi oko 200 stanovnika, od čega 40 djece. Naselje Glamoč ni danas nema adekvatnu cestu, zbog čega se ne mogu mimoći dva automobila, a djeca se moraju sklanjati na tuđa privatna imanja kako bi izbjegli automobil. Cesta im je, ujedno, i jedino mjesto za igru zbog čega su im automobili velika prijetnja. Dodatno bi ugroženi bili kada bi tom cestom svakodnevno prolazili kamioni koji bi prevozili smeće. U namjeri da zaštite sebe, svoju djecu i svoje naselje, mještani Glamoča su se ujedinili u neformalnu grupu građana „Naselje Glamoč protiv divljih deponija“. Kao prvi korak u svojoj borbi, predali su gradskim vlastima dvije inicijative. Jedna se inicijativa odnosi upravo na spornu deponiju na lokaciji Trešnjica, dok se druga inicijativa tiče osnivanja Mjesne zajednice Glamoč. Do sada se na sjednicama Gradskog vijeća Goražda nije raspravljalo o ove dvije teme zbog čega mještani naselja Glamoč nastavljaju odlučno sa svojom borbom, prvenstveno da ne dođe do otvaranja deponije na Trešnjici.

Inače, lokalna vlast ima ideju na lokaciji Trešnjica otvoriti, za početak privremenu, a potom, s vremenom regionalnu deponiju po svim svjetskim standardima. Međutim, mještani su skeptični kada su u pitanju otpadne vode, zaštita šume jer bi deponija bila smještena na vrhu brda i u sred šume, a ono što izaziva najveću sumnju jeste put do deponije budući da nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi.

U nastojanjima da ustraju u svojoj borbi, najavili su niz aktivističkih koraka, a ujedno se pozivaju na zakon ističući kako ne postoji pravna formulacija 'privremena deponija' te jasno poručuju: „Oni žele da jednu ekološku bombu prebace iz jednog u drugo naselje. Mi to ne želimo, niti ćemo dozvoliti“.

POBJEDA AKTIVISTA: USPOSTAVLJA SE NADZOR PLANINE KONJUH

Vlada Tuzlanskog kantona je na 66. redovnoj sjednici održanoj 23.07.2024. godine usvojila informaciju Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona o uspostavljanju zaštitnih mjera na prostoru Zaštićenog pejzaža „Konjuh“. Ovim je konačno uspostavljen set antikoruptivnih mjera, zaustavljen nezakonit izvoz šume sa prostora Konjuha i stvoreni preduslovi za spas planine Konjuh. U navedenoj informaciji se navodi da su radovi na izgradnji nadzorne kućice kao i postavljanju video nadzora na strani Kladnja u završnoj fazi te da se finalizacija radova očekuje kroz nekoliko dana. Video nadzor će služiti kao mjera zaštite od zloupotrebe sječe šume, koja je detektovana od strane nevladinih organizacija. Budući da se radi o dionici regionalne ceste koja je u nadležnosti Vlade Federacije BiH Vlada TK uputila je zahtjev Federalnoj vladi za pronalaženje mogućnosti i za uspostavu rampe. Ministarstvo će nakon okončanja radova (uspostavljanja info punkta i video nadzora) također, uputiti dopis JP „Šume“ TK, putem Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK, u kojem će tražiti zaustavljanje vozila koji trenutno obavljaju redovnu sječu u ZP „Konjuh“ kako bi se osigurala kontrola sječe šume u ZP „Konjuh“.

Ove aktivnosti predstavljaju direktan rezultat dvogodišnje borbe aktivista pokreta “Karton revolucija” na uspostavljanju zaštite planine Konjuh i zaustavljanju nekontrolisane krađe šume i ekocida koji se dešava na strani opštine Kladanj. Pored navedenog, u četvrtak 25.07.2024. godine će biti održan i završni sastanak stručnog tima za reviziju Elaborata o proglašenju dijela planine Konjuh zaštićenim pejzažom koja ima zadatak da utvrdi potrebu proširenja zone zaštite planine Konjuh posebno uzimajući u obzir vodne tokove kao što je sliv rijeke Oskove i Paučko jezero. Nakon finaliziranja aktivnosti stručnog tima biće stvorene i završne pretpostavke za zaustavljanje sječe u najugroženijim dijelovima planine Konjuh.

Implementacijom svih navedenih mjera stvorit će se preduslovi za spas planine Konjuh sa jedne strane ali i zaustaviti jedna od najvećih koruptivnih i kriminalnih radnji kada je u pitanju sječa šume koja se prethodnih 14 godine dešavala na strani Kladnja. Jako je važno naglasiti da će nakon 14 godina nesprovođenja tek od ove godine kamioni koji izvoze drveće sa planine Konjuh biti obavezni proći kontrolu na izlaznim punktovima sa strane Kladnja što do sada nije bio slučaj, dok je ista praksa već odavno uspostavljena kod punkta na strani opštine Banovići. Također, nakon sprovođenja svih navedenih aktivnosti predstavnici pokreta “Karton revolucija” će od Tužilaštva TK tražiti procesuiranje odgovornih za nesprovođenje zakona prethodnih 14 godina.

Aktivisti pokreta Karton revolucija se ovim putem zahvaljuju svim ljudima koji su dali doprinos da se dođe do ovih velikih rezultata a posebno časnim pojedincima unutar sistema koji su svojim djelovanjem dali veliku podršku da se dođe do željenog rezultata.

NAPRAVLJENI POMACI U BORBI ZA ZAŠTITU ŠUMA I RIJEKA

Borba Aarhus centra u BiH za zaštitu šuma i rijeka se nastavila s ciljem osiguranja očuvanja prirodnih resursa i prava građana na zdravu životnu sredinu. Ova nevladina organizacija, posvećena promociji transparentnosti i javnog učešća u donošenju odluka koje se tiču okoliša, kontinuirano radi na zaštiti šuma i rijeka u Bosni i Hercegovini. Posebna pažnja posvećena je zaštiti zaštićenih područja i šuma visoke zaštitne vrijednosti. Aarhus centar insistira na transparentnom procesu odlučivanja, u kojem će javnost imati pravo na informisanost i učešće, u skladu sa odredbama Aarhuske konvencije.

Tako je Aarhus centar u prethodnom periodu preduzeo niz aktivnosti u vezi sa Zakonom o šumama FBiH. Aktivno su učestvovali u zagovaranju usvajanja zakona koji će efikasno štititi šume, uključujući organizaciju i podršku javnim kampanjama, protestima i okupljanjima, poput protesta na Dan planete Zemlje 22. aprila. Također su učestvovali i u radnim sastancima s predstavnicima Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i konferencijama poput „Zakonski okvir za očuvanje šuma: Izazovi i perspektive“ u Sarajevu. „Glavni ciljevi zakona uključuju zaštitu šuma od bespravne sječe, smanjenje ilegalnog zauzimanja državnog šumskog zemljišta, te povećanje prihoda i stabilnosti šuma. Pored toga, zakon predviđa kazne za prekršaje poput nesaniranja posljedica sječe, neizvršavanja pošumljavanja i odlaganja smeća. Zakon također zabranjuje promet šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države, te njihovu privatizaciju, a granice državnih šuma moraju biti jasno obilježene. Očekuje se da će novi zakon olakšati pristup finansijskim sredstvima iz EU fondova, te omogućiti poboljšanja u sektoru šumarstva, uključujući kreiranje novih radnih mjesta i poboljšanje ekologije u F BiH“, naveli su iz Aarhus centra.

Zakon o šumama u Federaciji BiH prošao fazu javne rasprave a u parlamentarnoj proceduri bi se trebao naći do kraja godine, što je značaj pomak obzirom da ovaj zakon ne postoji već 15 godina. Pored šuma, Aarhus centar u BiH je nastavio i sa borbom za očuvanje riječnih ekosistema koji su pod sve većim pritiskom uslijed planova za izgradnju malih hidroelektrana (mHE). Aarhus centar je u maju ove godine podnio tužbu protiv odobrenja studije za projekat izgradnje mHE Obarnica na rijeci Lašvi, što je rezultiralo privremenim stopiranjem projekta. Ovaj slučaj naglašava potrebu za pažljivim razmatranjem ekoloških, društvenih i ekonomskih aspekata pri planiranju takvih projekata.

Aarhus centar u BiH nastavlja svoju borbu za bolju zaštitu okoliša, kroz pravne inicijative, javne kampanje i saradnju sa lokalnim zajednicama, organizacijama civilnog društva i međunarodnim partnerima. Njihova misija je jasna: osigurati pravo građana na zdravu životnu sredinu i transparentno donošenje odluka, te zaštititi prirodne resurse za buduće generacije.

BORBA PROTIV KORUPCIJE U PORODILIŠTIMA

U okviru kampanje "Seksualna iznuda je korupcija. Prekinimo ćutanje!" koju implementira Helsinški parlament građana Banja Luka ostvaren je značajan iskorak, naime žrtve seksualne iznude se sada mogu obratiti i Instituciji ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, koja će djelovati u okviru svojih nadležnosti. Ovo je istaknuto je 16.4. na sastanku koji je Helsinški parlament građana Banja Luka imao sa Ombudsmanom Bosne i Hercegovine dr. Nevenkom Vranješom i stručnom saradnicom iz Odjela za eliminaciju svih oblika diskriminacije Mirjanom Štulić.

KONFERENCIJA „KAKO ŠUMA POSTAJE ŠIKARA“

U organizaciji UG Fojničani, a u okviru projekta „Korupcija je u šumi!“ održana je dvodnevna Konferencija „Kako šuma postaje šikara?“ koja je imala za cilj okupiti sve relevantne aktere koji mogu doprinijeti suzbijanju institucionalne korupcije i ilegalnih aktivnosti u šumama Zeničko-dobojskog kantona i Federacije Bosne i Hercegovine. Kroz tri panela, predstavnici građana, civilnog društva, akademske zajednice te nadležnih službi i ministarstava raspravljali su o aktualnim problemima u oblasti šumarstva te unapređenju mehanizama za zaštitu i održivo upravljanje šumama. Posebna pažnja na Konferenciji je posvećena posljedicama Odluke Vlade Federacije BiH o promjeni namjene šumskog zemljišta i privremenom korištenju šumskog zemljišta u druge namjene. Komentirajući ovu spornu Odluku, federalni premijer Nermin Nikšić je visoko vrijedne šume oko Vareša nazvao „šikarom“, pa je ova Konferencija simbolički i nazvana „Kako šuma postaje šikara?“. Konferencija je pomogla u rasvjetljavanju odgovora i na druga aktualna pitanja, uključujući i dugogodišnje nedonošenje Zakona u šumama u Federaciji BiH. Kao posljedica ovog zakonskog vakuuma, sve očitija je rasprodaja prirodnih bogatstava i pogodovanje raznim koncesionarima, što predstavlja klasični oblik institucionalne korupcije. O svojim iskustvima u borbi protiv ilegalnih i koruptivnih radnji u oblasti šumarstva svjedočili su građanke i građani kao i predstavnici organizacija civilnog društva. U fokusu Konferencije su bili i pravni i finansijski aspekti održivog upravljanja šumama te integracija ekonomskih i ekoloških interesa u šumarstvu. Mehanizmi zaštite vrijednih šuma kroz zaštićena područja prirode su također bili tema panela, s posebnim osvrtom na Matinski vis u Žepču, Babina-Tvrtkovac u Zenici i Trstionicu u Kaknju. Građanske inicijative za očuvanje ovih područja još uvijek ne dobivaju dovoljnu podršku od nadležnih vlasti koje, svojim kalkulantskim odnosom baziranim na broju glasača, zapravo podržavaju ilegalne sječe, krivolov i druge nelegalne aktivnosti. U sklopu Konferencije upriličena je i posjeta vrijednom šumskom području, prašumi Trstionica u Kaknju, jednoj od rijetkih preostalih prašuma u Bosni i Hercegovini. Ovom posjetom se želi skrenuti pozornost javnosti na sve češću devastaciju vrijednih šuma, kojima je potrebna hitna zaštita i unapređenje upravljanja prema međunarodnim standardima. U tome smislu vrijedi podsjetiti da je Općinsko vijeće Kakanj prošle godine jednoglasno usvojilo Odluku o davanju suglasnosti za uspostavu zaštićenog područja „Gornja Trstionica - Bukovica“, što je doista pozitivna ali i rijetka praksa u lokalnim zajednicama. Ipak, za značajniji korak u zaštiti vrijednih šuma Zeničko-dobojskog kantona, potrebna je i hitna reakcija Vlade i Skupštine Kantona, koji su nadležni za donošenje odgovarajućih zakona i modernizaciju upravljanja. Nedavna gola sječa 18 hektara visoko vrijedne šume u Tešnju jasno je pokazala razmjere katastrofe uzrokovane nedostatkom adekvatne zaštite i upravljanja, posebno za šume koje su planirane kao zaštićena prirodna područja. Konferencija je tako odgovarala i na pitanje je li ignoriranje prostornih planova kojima je predviđena zaštita i očuvanje vrijednih šuma također jedan oblik institucionalne korupcije. Konferencija je bila stručna i izuzetno uspješna, posebno zahvaljujući činjenici da su joj prisustvovali predstavnici vlasti s federalnog i kantonalnog nivoa, predstavnici Uprave za inspeksijske poslove, predstavnici MUP-a i Tužilaštva ZDK, predstavnici ŠPD ZDK i Kantonalne uprave za šumarstvo, organizacije civilnog društva, građanke i građani i drugi akteri...

ANTIKORUPCIJA

Preporučujemo sljedeće vijesti sa portala antikorupcija.info:

» KO KAŽE DA JE NAŠA POLICIJA GLUHA? DANAS U BANJALUCI, POLICIJA RS DALA NEMJERLJIV DOPRINOS USPJEHU PERFORMANSA RESTARTA. «

“Kako se koja demokratija rodi, nađe se odmah neki diktator koji jedva čeka da je ubije.”

Policija Republike Srpske danas, 22.05.2024., odlučila je uzeti učešće u političko-satičnom performansu koji je na ulicama Banjaluke upriličilo udruženje Restart Srpska.

Nastavak možete pročitati na: www.antikorupcija.info

» NAKON “BORAČKOG” I MUP-A, JOŠ JEDNO MINISTARSTVO U VLADI RS KOJE NIJE DOBILU NIJEDNU POZITIVNU OCJENU REVIZORA «

Objavom izvještaja za Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite i Ministarstvo za evropske integracije i međunarodnu saradnju, 24.04.2024., Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prešla je petinu, planom za 2024. godinu, predviđenih finansijskih revizija. Dosad je, naime, objavljeno 19 od 90 planiranih izvještaja o provedenim finansijskim revizijama za 2023. godinu.

Nastavak možete pročitati na: www.antikorupcija.info

» CHP PODNIO KRIVIČNU PRIJAVU PROTIV MILORADA DODIKA I ŽELJKE CVIJANOVIĆ, ZBOG DAVANJA LAŽNOG ISKAZA NA SUDU, A PROTIV TUŽILACA I SUDIJA ZBOG PRETVARANJA OZBILJNOG SUDSKOG PROCESA U FARSU «

Centar za humanu politiku podnio je krivičnu prijavu protiv predsjednika RS Milorada Dodika i člana predsjedništva BiH Željke Cvijanović zbog davanja lažnog iskaza, kao i protiv postupajućeg okružnog javnog tužioca i sudskog vijeća zbog povrede zakona od strane sudije i tužioca u predmetu protiv bivšeg dobojskog gradonačelnika kao jednog od odgovornih za ubistvo 11 Dobojlija i štetu od nekoliko stotina miliona KM u poplavama 2014. godine.

Nastavak možete pročitati na: www.antikorupcija.info

Za još vijesti o građanskoj borbi protiv korupcije čitajte antikorupcija.info

ANTIKORUPCIJA

Pratimo Tendere dobitnik priznanja Društva novinara BiH

Jedan od ključnih zadataka portala Pratimo tendere je omogućiti građanima, ali i novinarima informacije o tome kako institucije troše javni novac. Pored toga što prikuplja, analizira i identifikuje nepravilnosti u postupcima javnih nabavki, portal Pratimo tendere kroz vlastite tekstove i multimedijalni sadržaj informiše javnost o uočenim nepravilnostima i i kršenju zakona. Povodom 3. maja, Međunarodnog Dana slobode medija, Društvo novinara Bosne i Hercegovine dodjelo je tradicionalne godišnje nagrade, a posebno priznanje pripalo je portalu Pratimo tendere.

„PratimoTendere se pokazao kao koristan alat za novinarsku zajednicu. Brojni novinari iz cijele Bosne i Hercegovine svakodnevno koriste analize portala PratimoTendere u svom izvještavanju. Izuzetna nam je čast dobiti jedno ovakvo priznanje“ - izjavio je urednik portala Slobodan Golubović. Višestruka funkcionalnost portala omogućava pristup podacima i statistikama o postupcima javnih nabavki u BiH, čime se Pratimo tendere pozicionirao kao vrijedan antikorupcijski alat u medijskoj zajednici.

Monitoringom do bolje prakse

Važnost kontinuiranog antikorupcijskog monitoringa javnih nabavki dobija svoju potvrdu i kroz primjere promjene prakse javnih ustanova, institucija i preduzeća. Portal Pratimo tendere je skrenuo pažnju javnosti na postupanje Kantonalne bolnice Zenica, koja je izbjegla da kompleksan tender vrijednosti 600.000 KM, za nabavku čak 848 različitih roba i usluga, ne podijeli na lotove. Portal Pratimo tendere je ukazao na propuste Kantonalne bolnice Zenica, što je potom učinio i Ured za razmatranje žalbi i poništio postupak ove javne nabavke. Nakon poništenog tendera JU Kantonalna bolnica Zenica raspisuje novi tender za nabavku hirurškog instrumentarija, ovaj put sa podjelom na lotove, i uspješno u konačnici zaključuje ugovor sa nekoliko ponuđača.

Detaljnije na pratimotendere.ba.

Prati tendere, prati svoj novac!

Web: www.pratimotendere.ba

Facebook: <https://www.facebook.com/pratimotendere.ba/>

Instagram: <https://www.instagram.com/pratimotendere.ba/>

X: <https://twitter.com/PratimotendereB>

PRAVILO ĆUTANJA

IZAZOVI I PERSPEKTIVE UZBUNJIVANJA U BIH

ANTIKORUPTIVNE AKTIVNOSTI TRANSPARENCY INTERNATIONAL BIH

- Transparency International u BiH objavio je analizu Pravilo ćutanja: Izazovi i perspektive uzbunjivanja u BiH, koja daje kratak pregled stanja uzbunjivanja u Bosni i Hercegovini, te pokušava dati odgovor na pitanje zašto je uzbunjivanje u javnom i privatnom sektoru u BiH još uvijek endemska pojava, uprkos percepciji građana, poslovne i akademske zajednice, te organizacija civilnog društva da je korupcija visoko rasprostranjena pojava u BiH. Analiza takođe daje preporuke na koji način je potrebno unaprijediti politike zaštite uzbunjivača u BiH, odnosno na koji način je potrebno unapređenje regulatornog i institucionalnog okvira, kao i kapaciteta. Više: <https://ti-bih.org/wp-content/uploads/2024/07/T-BIH-PRAVILO-CUTANJA-WEB-B5-1.pdf>
-
- Tokom juna Centralna izborna komisija izrekla je pet kazni političkim subjektima po prijavama Transparency Internationala u BiH (TI BiH) za zloupotrebu javnih resursa i preuranjenu kampanju u iznosu 16.500 KM. Tako je SNSD sankcionisan sa 4.000 KM jer je funkcionerka ove stranke i načelnica opštine Jezero Snežana Ružičić zloupotrijebila asfaltiranje puta od 160 metara za stranačku promociju. Ona je predstavljajući ovaj projekat vrijedan kako navodi oko 25.000 KM, na društvenim mrežama poručila da “SNSD stigne asfaltom i do sela gdje se spajaju zemlja i nebo”! Dalje, HNP je kažnjen zbog reklame na video zidu javnog preduzeća Radio Tomislavgrad čiji je direktor bio i kandidat ove partije na prethodnim izborima. Ovaj slučaj TI BiH je prijavio Centralnoj izbornoj komisiji a u postupku je utvrđeno da se radi o plaćenju reklami, te ova stranka nije kažnjena za zloupotrebu resursa, nego samo za preuranjenu izbornu kampanju sankcijom od 3.000 KM. Takođe, odlukom CIK-a naloženo je uklanjanje ove reklame sa led panela na zgradi JP Radio Tomislavgrad. Kazna od 3.000 KM izrečena je i DNS-u jer je predsjednik opštinskog odbora ove stranke u Zvorniku i savjetnik ministra bezbjednosti BiH Dobrica Kucalović, promovisao program svoje stranke prije službenog početka izborne kampanje.

Podržano:

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Ova publikacija omogućena je uz podršku američkog naroda putem Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Centara civilnih inicijativa (CCI) i ne mora nužno odražavati stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.